

EESTI SAARTE KOGU

✉ TTÜ Kuressaare Kolledž, Rootsi 7, 93811 Kuressaare
☎ 453 9145

Eesti Saarte Kogu üldkogu Hiiumaal 27. juuni – 28. juuni 2008

PÄEVAKORD

Reede, 27. juuni

Saabumine Hiiumaale läbi Sõru ja Heltermaa sadamate, individuaalne tutvumine Hiiumaaga, majutamine Kalda Puhketalus Tahkuna poolsaarel

14:00-14:40 Lõunasöök

14:45 Paralleelsessioonid:

Noorte ümarlaud: Õnn elada saarel. Töötuba juhendab Hiiumaa noorte teavitus- ja nõustamiskeskus

Seminar: Saari toetavad programmid: Interregi saarte programm, kultuuriministeeriumi saarte pärimuskultuuri programm

15:00 Üldkogu avamine: ESK eestseisuse esimees Reet Kokovkin

15:05 Seminar

Saari toetavad programmid Kultuuriministeeriumis – Eino Pedanik (Kultuuriministeerium, rahvakultuuri nõunik)

EL koostööprogrammid – Riina Nurmsaar (Siseministeerium, Euroopa territoriaalse koostöö büroo nõunik)

17:40-19:00 ESK üldkogu koosolek

Majandusaasta aruande kinnitamine

Eestseisuse tegevusaruanne

ESK üldkogu otsuse projekti arutelu

Saarevahtide nimetamine

Võimalik muutus põhikirjas (tulumaksuvabastus)

Võimalik ühinemine Euroopa Väikesaarte Võrgustikuga.

Järgmise üldkogu toimumispaik

Kohapeal algatatud küsimused

19:30 Õhtusöök

21:00 Kantrimuusikal Oklahoma Kärkla kultuurikeskuses, saun...

Laupäev, 28. juuni

8:15 Hommikusöök

9:20 Eelmise päeva kokkuvõte

Noorte ümarlaua kokkuvõte

Saarte arengud positiivselt

Saarte esindajate ettekanded – õnn elada saarel

11.00 Regionaalminister Siim-Valmar Kiisleri sõnavõtt

11:30 Saarte seadusest kümme aastat hiljem, arutelu riigikogujatega

12:30 Lõunasöök

13:00 Arutelu jätkub

14:00 Algab seltskonna lahkumine Kalda Puhketalust

Osavõtjad:

Saarte volitatud esindajad:	
Abruka – saarevaht Rein Lember Hiiumaa – Reet Kokovkin Kihnu – Annely Akkermann Muhu – Tiit Peedu Pakri rootsi kogukond – Jana Stahl Ruhnu – Kaarel Lauk	Saaremaa – Ludvik Mõtlep Vahase – Arvi Prei Vormsi – Ene Sarapuu, Elle Puurmann Osmussaar – Katrin Koppel Vilsandi – Arvo Kullapere
Eestseisus ja kaastöönõukogu:	
Reet Kokovkin, Katrin Koppel, Jana Stahl, Laine Tarvis, Maret Pank, Arvo Kullapere, Raimond Jõearu	
Saarte elanikud, esinejad ja külalised:	
Hannes Maasel (MV), Tiit Veersalu (Emmaste), Jaanus Valk (Kõrgessaare), Tõnu Otsasson (Palade), Kadri Pulk (Kassari), Lembe Rätsep (HUPS), Ülle Soonik (HUPS) – Hiiumaa; Lee Rajando, Maarja Puurmann, Ene Sarapuu, Urmas Pau – Vormsi; Kristiina Tüür, Arnek Grubnik – Muhu; Toomas Kasemaa (MV), Kristen Kannik, Liina Rüütel (KS noortekogu) – Saaremaa; Einar Arm – Pakri, Viljo Vetik – Kihnu, Mark Soosaar, Imre Sooäär, Ene Kaups, Kalev Kotkas, Tarmo Mänd, Kalle Laanet – Riigikogu, Siim-Valmar Kiisler – Regionaalminister, Riina Nurmsaar, Kaie Masing, Jaak Maandi, Igor Ligema, Rain Sannik – Siseministeerium, Eino Pedanik – Kultuuriministeerium, Kaia Eelma – ESK sekretär, Sven Prei – Saare mk, Joosep, Eeva, Iti Lauk – Ruhnu.	

Reede, 27. juuni 2008

Kell 14.45 Kalda Puhketalu suurest (söögi)telgist võeti HUPSi töötajate poolt kaasa Muhu, Saaremaa ja Vormsi noored ning mindi omi asju ajama. Tagasiside töötoa juhtidelt oli, et töötuba sujus mõnusalt ning tegemist oli väga torelda seltskonnaga.

Kell 15:00 avab ESK eestseisuse esimees **Reet Kokovkin** Eesti Saarte Kogu XVIII üldkogu, tutvustab päevakava ning korralduslikke detaile.

Saari toetavad programmid Kultuuriministeeriumis – Eino Pedanik, Kultuuriministeerium

Mõlemal programmil – Kihnu kultuuriruum ja Saarte pärimuslik kultuurikeskkond 2008-2010 on lõppenud esimene taotlusvoor. Mõlema programmi eesmärgiks on omapäraste tavade ja kommete ning saarelise elulaadi taaselustamine. Käesolevaks aastaks (2008) on esimesele neist eraldatud 1,3 milj ning teisele 0,5 milj krooni. I taotlusvoorus toetati Kihnu kultuuriprogrammi esitatud 26st taotlusest 22 projekti (0,9 milj) ja Saarte programmist (0,37 milj kr).

Mõningad kogemused/järeldused I taotlusvooru põhjal:

- väikesematest/suletumatest kogukondadest kipuvad tulema nõrgemad projektid. Kogemuste puudumine (Ruhnu) sunnib sarnaselt Kagu-Eestiga viima läbi kohtumisi programminõukoguga ning projektikirjutamise koolitusi;
- liiga palju raha küsitakse trükiste jaoks (Kihnu), pigem toetatakse trükiste koostamist kui nende trükkimist.

Programmide eesmärgid ning neist toetatavad valdkonnad on seotud UNESCO Vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooniga, millega Eesti ühines 2006.a alguses. Lisaks ülemaailmsele suulise ja vaimse kultuuripärandi nimekirjale, kuhu kolmandana esitatakse Eestist Seto leelo, peab iga konventsiooniga ühinenud 95st riigist koostama oma nimekirja.

Eestis on nimekirja pilootalaks valitud Hiiumaa, nimekirja kantakse traditsioonilisi tegevusi ning nende edasikandmise viise, mis on vanemad kui kaks inimpõlve (50 aastat). Vabariigi Valitsus on kinnitanud Eesti kultuuripärandi hoidmise ja väärtustamise arengukava aastani 2030 koostamise, tegevused ses vallas algavad sügisel.

Küsimused-vastused (K-V):

Disproportsiooni sihtala suuruse ning programmidele eraldatud vahendite vahel eelarvekärbete tingimustes tuleb muuta nii, et saarte osakaal tõuseb ehk toetus saartele jääb samaks ning Kihnu oma väheneb.

Esimese taotlusvooru analüüs valdkondade ühtlase kaetuse osas alles käib, kuid võib öelda, et Saarte kultuuriprogrammi esitatud taotlused olid laiapõhjalisemad ja kvaliteetsemad. Kuid programmdokumendid olid taotluslikult koostatud võimalikult "avar", nii ei saanudki kõik valdkonnad taotlustega kaetud olla.

Ettepanekud:

Reet Kokovkin: ESK üldkogu pöördumises tuleb kindlasti ära märkida, et Eesti riigi eesmärgiks on kultuuri säilitamine ning 20-30%ne valdkondlik eelarvekärbe on põhiseaduse vastane.

Kaaluda tuleb paljuräägitud tulumaksusoodustust FIEdest käsitöölisele (sarnaselt põllumajanduses, kalanduses ning metsanduses tegevate FIEdega) ning magistri-, doktoristipendiumide loomist saarte murrete uurijatele.

Paus 16:00 kuni 16:10, mille jooksul liitus Saare maavanem Toomas Kasemaa, kes B7 eesistujana 2008. aastal omab kõige paremat ülevaadet EL Läänemere strateegiast.

Saarte ja saarestike programm – Riina Nurmsaar, Siseministeerium; Reet Kokovkin

INTERREG IV A Kesk-Läänemere piiriülese koostöö programmipiirkonda kuuluvad Eesti, Soome, Rootsi, Läti.

Programmi prioriteedid on:

- Turvaline ja tervislik elukeskkond,
- Majanduslikult konkurentsivõimeline ja innovaatiline regioon,
- Atraktiivsed ja dünaamilised kogukonnad.

Programmi struktuuriosad on:

- Kesk-Läänemere programm,
- Lõuna-Soome ja Eesti allprogramm,
- Saarte ja saarestike allprogramm.

Saarte allprogrammis on abikõlblikud vaid meresaared (seega Piirissaar jääb välja). Vähemalt üks projektipartner peab olema saarelt, aga kõik projekti tegevused peavad saarte arengule kasu tooma. Seekord on KOVide, riigiasutuste ning MTÜde kõrval abikõlblikud ka organisatsioonid, mis loodud avalikes huvides, nt sadamad ja mille rahastusest vähemalt 51% tuleb avalikust sektorist.

Saarte programmi sekretariaadi esindaja baseerub Ahvenamaal, Marienhamnis. Programmi juhtkomiteesse kuuluvad Reet Kokovkin, Mika Männik, Heino Alaniit, Riina Nurmsaar.

Taotluste ja aruannete keeleks on inglise keel, taotluste koostamisel tuleb silmas pidada, et programm tegeleb eelkõige koostöö tugevdamisega ning kõigil tegevustel peab olema piireületav mõju. Programmi projektide kulude auditeerimine on tsentraliseeritud ning seda teostab Siseministeerium (tasuta).

Ühel projektil on vaid üks juhtpartner, kellega sõlmitakse leping ja kellele kantakse üle raha, juhtpartner vastutab projekti tegevuste õigeaegse elluviimise eest – tegevustega tuleb alustada 30 päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist. Eesti partnerite omafinantseerimise määr on vähemalt 15%.

Informatsiooni leiab veebilehtedelt www.siseministeerium.ee/interreg ja www.centralbaltic.eu

K-V:

Projektipartnerite leidmiseks on programmide lehel (centralbaltic.eu) olemas partneriotsingu

vorm, mis loodetavasti varsti tööle hakkab. Seniks on võimalik kokku ja inglise keeles kirja panna oma projektiidee, mis hiljem samas kohas avaldatakse.

Kell 17:40 *Eesti Saarte Kogu üldkogu*

Koosoleku juhataja Reet Kokovkin, lisaks kohal saarte ja kogukondade hääleõiguslikud esindajad – A. Prei, R. Lember, T. Peedu, K. Lauk, L. Mõtsep, J. Stahl, A. Kullapere, K. Koppel, A. Akkermann, E. Puurmann ning kaastöökogu liikmeid

Päevakord:

1. Majandusaasta aruande kinnitamine
2. Eestseisuse tegevusaruanne
3. ESK üldkogu otsuse projekti arutelu
4. Saarevahtide nimetamine
5. Võimalik muutus põhikirjas (tulumaksuvabastus)
6. Võimalik ühinemine Euroopa Väikesaarte Võrgustikuga.
7. Järgmise üldkogu toimumispaik
8. Kohapeal algatatud küsimused

Punkt 1

ESK majandusaasta kestab aprillist märtsini. Aruandeperioodil (01.04.2007-31.03.2008) olid ESK põhikirjalise tegevuse kulud 1 224 krooni, sihtotstarbeliselt toetatud projektide kulud 93 973 kr, sh töjõukulud 39,5 tuh kr (peamiselt seotud kataloogi "Saare-keha-kate" väljaandmisega ning ESK osalemisega INTERREG projektis "Vakka-Soome ja väinamere jätkusuutliku kalanduse arengukavad" ja "Tuletornid turismitooteks"). Liikmemaksu laekus 17 600 krooni. Koos eelnevate aastate jäägiga on ESKl järgnevas aruandeaastaks vahendeid 30 tuh krooni.

EL rahastatavates projektides osalemine oli rahavoogude planeerimise seisukohalt sel majandusaastal " piiri peal", lihtsam oleks osalemine siseriiklikult toetatavates projektides. Liikmemaksu laekumise parandamiseks tuleks distsiplineeritumalt arveid esitada.

ESK 2007/2008 majandusaasta aruanne kinnitatud.

Punkt 2

Kõik algatatud projektid (Jätkusuutliku kalanduse arengukavad, Tuletornid ja ESK Naiskogu Saarte-keha-kate) on lõpetatud, praegust üldkogu toetatakse kodanikuühiskonna arendamise programmist.

Eestseisuse kokkusaamisi sel aastal toimunud ei ole, suhtlus käib elektrooniliselt ning tegevuse põhiorhk on suunatud tööle Väikesaarte komisjonis. VSK koosolekuid oli kaks: 6. novembril 2007 ja 7. mail 2008.a (viimast juhatas ESK esimees). Saarte seaduse arengutel hoitakse pidevalt kätt pulsil. Eestseisuse esimees osales Kesk-Läänemere koostööprogrammi Saarte programmdokumendi ettevalmistamisel, 12. detsembril 2007 toimus Siseministeeriumis ESK seminar, kus tutvustati Saarte programmi ning uuriti-kaaluti saarte sobivaid võimalikke projektiideid.

Läbirääkimised Siseministeeriumiga on käinud ka Euroopa Väikesaarte Võrgustikus (ESIN) ESK liikmemaksu võimaliku tasumise osas (sarnaselt B7 tasutavate liikmemaksudega).

Koos Riigikogu Saarte Ühenduse ja ekspertidega kohtuti 13. veebruaril 2008 keskkonnaministriga, et arutada Saarte seaduse ja Biosfääri Kaitsealaga seonduvat.

ESK eestseisuse 2007/2008 aasta tegevusaruanne kinnitada.

Punkt 3

ESK üldkogu otsuse saab formuleerida alles pärast teise päeva sõnavõtude ärakuulamist ning arutelu lõppedes, seepärast lepime täna kokku vaid otsuse projekti üldises raamistikus ning kinnitame üldkogu otsuse läbi listi.

Teemavaldkonnad, mis otsuses võiksid sisalduda, on järgmised:

- ** Toetame programmi Saarte pärimuslik kultuurikeskkond kindlat jätkumist ning väikesaarte projektikirjutajate koolitamiseks koostame taotluse Hasartmängumaksunõukogule.
- ** Magistristipendiumid saarte kultuuripärandi uurimiseks.
- ** Käsitöölise FIEde maksuvabastuse taotlemine.
- ** Väikesaarte investeeringute programmi taaselustamine, riigi toetus projektide omafinantseerimise tagamisel.

Punkt 4

Juba nimetatud saarevahtidest on kohal Rein Lember Abrukalt, kes on maavalitsuse ametnik. Samas on olemas saarevaht Kesselaiul, kes on valla palgal. Seega on Muhu vald ainuke ov, kes näidanud üles initsiatiivi saarevahi ametikoha loomisel ja ikkagi „riigi rahast“ ilma jäi. ESK tervitab saarevahtide nimetamist, edasise arutelu all on nende määramise printsiip – kas läbi maavalitsuse või OV poolt. Kõige paremini näeb saarevahi vajadust ov, kellele tuleks saarevahi palk tasandusfondist kompenseerida. Saarevahtide nimetamine maavalitsuste poolt võib jääda toppama, nagu praegu on peatanud saarevahtide nimetamise Pärnu maavalitsus.

Iga saare puhul individuaalsete ülesannete kõrval on rida üldisi (saare ja selle elanike kaitsmine, päästetööde koordineerimine ja erakorraliste olukordade lahendamine), mille puhul käitumismuster peab olema saarest sõltumatu ja millele koordineerimine peab toimuma ühistel alustel.

Saarevahid peaksid olema kaasatud VSK tegevusse ning ESK põhikirja võiks täiendada punktiga 10.4, millega saaks ametis olevatest saarevahtidest automaatselt ESK liikmed.

ESK toetab olemasolevate saarevahtide ametikohtade säilimist ning uute jätkuvat moodustamist. Saarevahi ametisse nimetamine peab toimuma kohaliku omavalitsuse ettepanekul, prioriteetsed on saarevahid omavalitsuseta saartel.

Punkt 5

Võimalik muutus põhikirjas (tulumaksuvabastus). Eestseisus tegeleb küsimusega esmajärjekorras koos aruande esitamisega Maksuametile (konsultatsioon, kas on vajalik senise põhikirja muutus või mitte). Kõik vajalikud põhikirja muudatused valmistab eestseisus ette järgmiseks üldkoguks.

Punkt 6

Euroopa Väikesaarte Võrgustik (ESIN, www.europeansmallislands.net) on loodud EL poliitikate ja seaduste mõjutamiseks, väikesaarte (alla 1000 elaniku) kogukondade omavaheliseks võrgustumiseks ning jätkusuutliku arengu tagamiseks. Võrgustikku kuuluvad saarte ühendused Soomest, Rootsist, Taanist, Prantsusmaalt, Irimaalt, Šotimaalt, Itaaliast.

ESINi sekretariaat asub Prantsusmaal ja selle tegevuse finantseerimiseks on kehtestatud partneritele liikmemaks, mille suurus on kuni 1500 EURi.

ESINi järgmine aastakoosolek toimub septembris 2008 Soomes, sinna võiks sõita võimalikult palju ESK esindajaid, et organisatsiooni tegevusest võimalikult hea ülevaade saada.

ESK kinnitab veelkord otsust ESINiga liitumiseks ning asub läbirääkimistesse

liikmemaksu tasumise osas. ESK kontaktisikuks on kaastöökogu liige Laine Tarvis.

Punkt 7

Järgmine ESK üldkogu toimub Muhus, 26.-27. juuni 2009.

Punkt 8

Tiit Peedu: Osalevalt regionaalministrilt ootaks seisukohta, kuidas tagatakse elanikkonna säilimine saartel kui jätkub senine riigistruktuuride saartelt kaotamine.

Annely Akkermann: Saarte haldussuutlikkus on tõesti vähene, meil Kihnuski on oma 600 elaniku seast leida projektijuhti. Seepärast arvan, et taaselustatav väikesaarte toetusprogramm ei peaks olema suunatud vaid investeeringute toetamiseks, vaid taotlused võiks olla laiemad, sisaldades ka korralduslikke tegevusi ning projektide ettevalmistamist.

Üldkogu lõpp 18:55.

19:30 Õhtusöök, vaba aeg (teatris, mere ääres, saunas jm)

Laupäev, 28. juuni 2008

Teise päeva töökas algus 9:20

Reeda lühike kokkuvõtte eelmisel päeval räägitust: kultuuriprogrammid ei tohi katkeda, käsitöö on saartel oluline sissetulekuallikas, osalemine INTERREG projektides, väikesaarte investeeringuprogrammi taastamine, riigi toetus saarevahtidele peab säilima ning nende arvu tuleb suurendada.

Kaks saarevahti (Abruka, Vilsandile edastab maavanem) saavad kokkupanuvad uued graveeritud varrega luuad "paremini pühkimiseks" või ukse taha toetamiseks.

9:25 kannavad noored ette oma töötoa kokkuvõtte – mida teha, et noori hoida ja saartele juurde tuua:

- korralik haridus, õpetajate toetamine, praktilised saarespetsiifilised lisaerialad (nt hobusekasvatus), millest edasiõppimise järel saab sissetulekuallikas kodusaarel;
- arstiabi kättesaadavus, oskustega inimesele, kes suurendab saarel elamise turvalisust võiks maksta elamispinnatoetust vms,
- transport saarele peab püsielanikule olema soodsam, energiatootmine võimalikult autonoomne,
- kiire internetiühendus võimaldab teha kaugtööd, leida noortel laiast ilmast uusi tuttavaid ja huvialasid, hoida kätt elu pulsil,
- noori saarel kinni hoida ei tohi, aga keskkond peab olema selline, et nad tahaks tagasi tulla, sest lastekasvatamiseks on saared parim paik.

Noorte ühistegevuse soodustamiseks ning kogukondade elu virgutavate projektide ellukutsumiseks peaks reanimeerima ESK noortekogu. Maris Puurmann ootab, et keegi asjaajamise ja kontaktid üle võtaks, aja puudusel ta seda vedada ei jõua. Kaaluda võib ka noortekogude moodustamist saareti ning seejärel liitumist. Kindlasti tuleb noortele õpetada organisatsiooni hoidmist ja kasvatamist.

Mõttetalgud ning koolitus võiks toimuda MTÜ Lääneranniku MKMi poolt toetatud projekti "Väikesaarte noored ettevõtlikuks" raames sügisel Vormsil.

K-V:

Üks "präänik", mis noori kindlasti meelitab, on vaba aja veetmise võimalused, omavalitsus peaks noortetegevust toetama ja suunama. Elukogemusega hakkaja noortejuht võib paljugi ära teha, Muhu noortekeskuse juht Arnek Grubnik on ses osas suurepärase näide.

Õnn elada saartel – saarte esindajate ettekanded

Hillar Eller, Tarmo Mänd: Hiiumaal on olnud tõuse ja langusi, 1950ndate 16-tuhandeline rahvastik on kahanenud pea poole võrra. Vahepealse tõusu eelduseks oli mandriga sarnane elamisväärtne elu: töökohad, korterid, sotsiaalne infrastruktuur. Nüüd hakkab elanikkonna vähenemine stabiliseeruma ning toimub mandrile läinute vaikne tagasivool rahulikku keskkonda. Keskkonna kvaliteedi määravad korralikud koolid, õpetajad tuleb ausse tõsta ning toetada.

Hiiumaa integreeritud arengustrateegia 2008 – 2013 LEADER-tüüpi toetuste rakendamiseks on valmis, peamiseks märksõnadeks seal on elukeskkond kõige laiemas mõttes ning kohaturundus. Ettevõtluse põhisuunad on käsitöö, turism, plasti- ja elektriseadmete tootmine.

Annely Akkermann: Kihnu omavalitsus annab oma panuse saare elu edendamisel järgmistes valdkondades: kvaliteetne infrastruktuur ja avalikud teenused, elanikele ehitustegevuse võimaldamine (planeeringud, Natura alad), ettevõtluse toetamine. Kihnu töökohad on kalanduses (62 kalurit), mahepõllumajanduses ja turismimajanduses.

Tiit Peedu: ESK võiks oma tegevuses lähtuda hüüdlausest "Mine maale elama!". Sama ajal kui riik tõmbab haldusstruktuure kokku, püüab Muhu vald igati toetada sotsiaalset turvalisust loovaid teenuseid (perearstikeskus, apteek, noortekeskus, hooldekodu jne). Väljakutseks on Muhu saare identiteedi säilitamine maakonna sees, kuidas kasutada oma soodsat positsiooni Kuressaarde suunduval turistidevool. Identiteedi säilitamise huvides eelistame pigem teha koostööd teiste ov-dega kui liit(u)mist amorfseks kogumiks.

Elu saartel ministri pilgu läbi – Regionaalminister Siim-Valmar Kiisler

Noored ütlesid hommikul olulisema ära – saarte keskkond on ressurss, mida tuleb targalt ära kasutada töökohtade loomisel. Kui on lapsi ning rahvaarv ei vähene, siis läheb elu edasi, vastasel juhul

K-V:

Tulevase haldusreformi seisukohalt on jõudude ühendamine alati parem ning saarvallad võiksid ühineda jõukamate omavalitsustega. Minu arvates on nt Prangli saar igati võitnud, et pole eraldi ov.

Transporditoetuse suurendamine ehk maanteepikenduse põhimõtte rakendamine arvatavasti kõne alla ei tule, sest odavamaks ei lähe miski. Väljatöötatud reaalseid ettepanekuid, mis puudutavad seaduslikke soodustusi väikeettevõtjaile olen alati nõus vahendama.

Igor Ligema (Siseministeerium): Toetan Laine ettepanekut, et olemuselt on Saarte seadus regionaalarengu suunamise seadus. Praegune püüasustusega väikesaarte seadus on mitmeski osas teiste seadustega vastuolus. Seepärast on regionaalarengu suunamise raamistikus mõistlikum muuta valdkondlikke seadusi.

Saarte seadusest kümme aastat hiljem – ESK ja riigikogulased

Saared on eriline piirkond, mis objektiivsete taksituste tõttu vajavad normaalse elutegevuse arendamiseks tuge. Peamine mure oli ja on (loodetavasti ei jää) transport. Arvestades dotatsioone raudteekilomeetrile (Edelaraudtee), eeldavad saared võrdse kohtlemise printsiipi, et doteeritava kilomeetri läbimine maksaks kõigile ühepalju. Praegu on erinevus kümnekordne.

Saarte seaduse eesmärgiks on pühasustuse jätkusuutlikkuse tagamine, saarte elanikele mandrielanikega võrdsete võimaluste loomine. Lissaboni leppe ratifitseerimisega on Eesti riik võtnud endale regionaalpoliitilised kohustused, mida tuleb täitma hakata või muutub ratifitseerimine sõnakõlksuks. Samasugused kohustused on riik võtnud ka UNESCO programmi MAB (Inimene ja biosfäär) raames. Aeg kohustuste seadustamiseks on hetkel (praeguse Riigikogu koosseisu juures) soodus. "Uue" Saarte seaduse aluseks võiks võtta Liia Hänni koostatud seaduse eelnõu. Tausta laiendavad ka Riigikogu Kantseleilt tellitav uuring Pühasustusega väikesaarte seaduse toimimise kohta ning teiste riikide saarte seaduste analüüs.

Riigikogu Saarte Ühendus esitab uuringute kokkuvõtte ja seisukoha seaduse asjus ESKle jõuludeks. Sinnamaani formuleerib ESK koostöös MTÜde, KOVide, OLide ja väikesaarte üldkogudega oma ettepanekud seaduses käsitlemist vajavate teemade osas. Nendeks on: transport, energeetika, ...

Seaduse poolt reguleeritavad prioriteetide selgitamine võiks toimuda eelstruktureeritud vormi alusel, mis on üleval ESK kodulehel www.saared.ee. Küsimustik peaks valmima septembriks.

13:10 Lõunasöök

LÕPETUSEKS

lepitakse kokku edasised sammud Saarte seaduse uuesti esitamiseks. Reet tänab kõiki üldkogul osalejaid ja selle töösse panustanud inimesi ning paneb südamele, et ESK koduleht ootab uudiseid kõigilt saartelt. Samuti pole Hiiumaa üldkogu töö lõppenud enne, kui on valminud ja kinnitatud pöördumine.

Koosoleku juhataja:

Koosoleku protokollija:

Reet Kokovkin

Kaia Eelma